

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Έρευνες Πανεπιστημίου Κύπρου στην Παλαίπαφο στο πλαίσιο του προγράμματος Palaeraphos Urban Landscape Project (PULP 2006-2021)

Μεταξύ 17ης Μαΐου και 30ης Ιουνίου 2021, η αποστολή της Ερευνητικής Μονάδας Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου διεξήγε την 16^η αποστολή της στο πλαίσιο του προγράμματος διερεύνησης του αστικού τοπίου της αρχαίας Πάφου, που υλοποιείται από το 2006 υπό τη διεύθυνση της καθηγήτριας Μαρία Ιακώβου.

Οι ανασκαφές 2021 επικεντρώθηκαν στο μνημειακό εργαστηριακό σύμπλεγμα, το οποίο έχει εντοπιστεί κατά μήκος της βόρειας πλευράς του οροπεδίου Χατζηαππουλλάς, στα ανατολικά του ιερού της Αφροδίτης και της κοινότητας των Κουκλιών. Μέχρι σήμερα έχουν αποκαλυφθεί 10 ξεχωριστές μονάδες που καλύπτουν έκταση 1250 τ.μ. (ΕΙΚ.1). Όλες αναπτύσσονται στην εξωτερική πλευρά του περιβόλου, στην κατωφέρεια της βόρειας πλαγιάς.

ΕΙΚ. 1: Εργαστηριακό Σύμπλεγμα Χατζηαππουλλά 2021 – Μωσαϊκό Μονάδων 1-10 (Άθως Αγαπίου)

ΕΙΚ. 2: Χατζηαππουλλάς 2021: Ανακτορικό σύμπλεγμα (ανατολικά) και Εργαστηριακό Σύμπλεγμα (δυτικά) με προσωρινές οροφές προστασίας. UAV αποτύπωση: Κ. Θεμιστοκλέους

Πρωταρχικός στόχος της έρευνας 2021 ήταν η διερεύνηση της σχέσης των εργαστηρίων με το ανακτορικό σύμπλεγμα που βρίσκεται στα ανατολικά **(Εικ. 2)**. Αν και εντοπίστηκε από Βρετανική αποστολή στη δεκαετία του 1950, η ανασκαφή και μελέτη του ανακτορικού συμπλέγματος δεν έχουν ολοκληρωθεί. Όμως, η ύπαρξη δυο εντυπωσιακών δημόσιων μνημείων, σε συνδυασμό και με επιγραφικά δεδομένα που βρέθηκαν πρόσφατα στα εργαστήρια, επιτρέπουν την αναγνώριση του οροπεδίου ως της ακρόπολης της αρχαίας πολιτείας της Πάφου στον 5^ο και 4^ο αιώνα π.Χ.

Η ανασκαφή της ανατολικότερης μονάδας των εργαστηρίων (Μονάδα 9) και ο καθαρισμός του δυτικού τείχους του ανακτόρου, που βρίσκεται σε απόσταση μόλις 1-3μ., ανέτρεψαν την υπόθεση της ύπαρξης πρόσβασης και άμεσης επικοινωνίας ανάμεσα στα δυο συμπλέγματα. Αν και η κεραμική επιβεβαιώνει ότι και τα δυο είναι μνημεία της Κυπρο-Κλασικής περιόδου, αρχίζει να διαφαίνεται ότι η ανέγερση του ανακτόρου προηγήθηκε της ανέγερσης των εργαστηρίων.

Συγχρόνως, η συνέχιση της ανασκαφής στο δυτικό τμήμα των εργαστηρίων αποκάλυψε τη Μονάδα 10, η οποία είναι αποτέλεσμα ενός εντελώς νέου αρχιτεκτονικού σχεδιασμού: πρόκειται για μια ενιαία αίθουσα μεγάλων διαστάσεων (16.20μ. μήκος και 5.30μ. πλάτος) με εμβαδόν 85.8 τ.μ. **(Εικ.3)**.

Εικ.3. Μονάδα 10 με πεσσούς (φωτο. Μ. Ιακώβου)

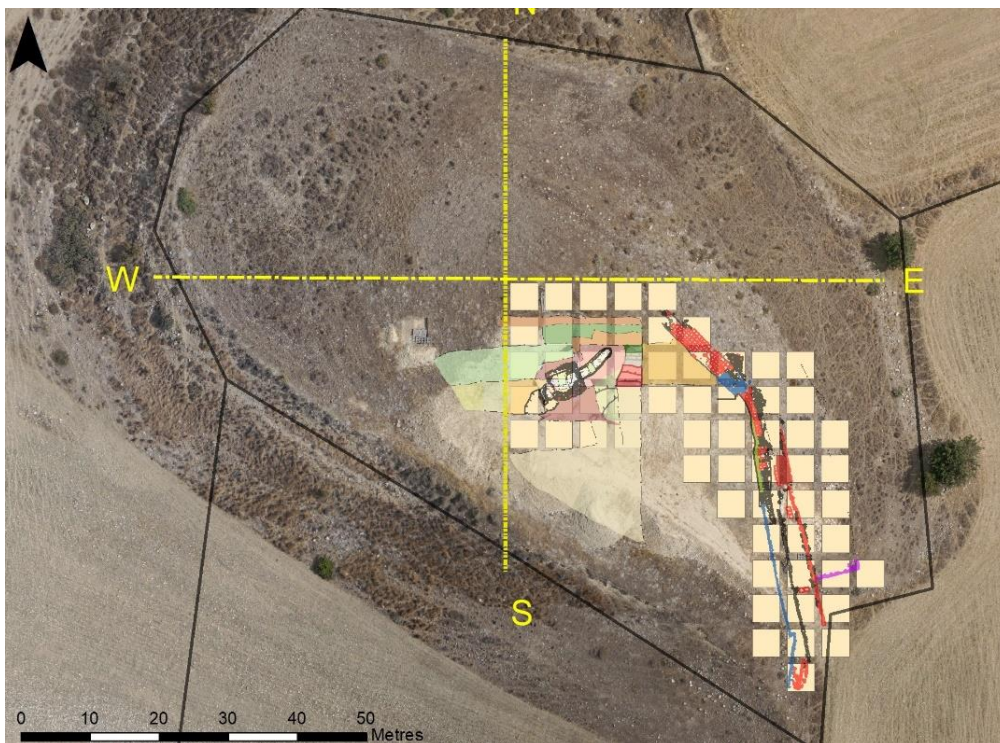
Η ενότητα αυτού του εντυπωσιακού χώρου κατακερματίζεται από τεράστιους πεσσούς (περί το 1χ1μ), οι οποίοι είναι τοποθετημένοι κοντά στην ανατολική και δυτική αντηρίδα αντιστοίχως, ενώ άλλοι δυο εντοπίζονται στον ενδιάμεσο χώρο **(Εικ.4)**. Προφανώς, σκοπός των πεσσών ήταν η υποστήριξη ορόφου. Όμως, το υλικό από τη Μονάδα 10 δεν αφήνει καμιά αμφιβολία ότι το έργο δεν ολοκληρώθηκε. Παρά την έκτασή της, η Μονάδα 10 περιείχε ελάχιστους λίθους και πλίνθους, που δεν τεκμηριώνουν την κατάρρευση ορόφου. Επίσης, τα δάπεδα της Μονάδας 10 δεν παρουσιάζουν καμιά ένδειξη χρήσης, ούτε και είναι καταχωμένα κάτω από λίθους και πλίνθους, όπως ήταν οι άλλες μονάδες που έχουν ανασκαφεί.

Εικ.4. Μονάδα 10 - Διακρίνονται οι δυο πεσσοί του δυτικού τμήματος (φωτο. Μ. Ιακώβου)

Λαόνα 2021

Οι εργασίες της αποστολής του Πανεπιστημίου Κύπρου στον τύμβο της Λαόνας επικεντρώθηκαν στην αποκάλυψη της εσωτερικής βορειοανατολικής γωνίας του τείχους του φρουρίου (Εικ. 5).

Εικ.5. Λαόνα - Κάνναβος ΒΑ τετάρτου με κάτοψη τείχους (Α. Αγαπίου)

Εικ.6. Λαόνα - ΒΑ τέταρτο τύμβου με το τείχος του φρουρίου στα ανατολικά (UAV αποτύπωση: Κ. Θεμιστοκλέους)

Ανάμεσα στη βόρεια και τη μνημειακή ανατολική όψη του τείχους (Εικ.6). - που είναι προσωρινά αθέατη, αφού έχει επικαλυφθεί για σκοπούς προστασίας από το Τμήμα Αρχαιοτήτων - αποκαλύφθηκε τμήμα μήκους 3 μέτρων, το οποίο αντί για πιλόπλινθους έχει στην όψη αργούς λίθους

Εικ. 7. Λαόνα – η λίθινη όψη του τείχους (φωτο. Μ. Ιακώβου)

Αποκαλύφθηκαν συνολικά 16 δόμες λίθων από το υψόμετρο των 113.129μ. μέχρι και τα 109.889μ. Αναμένεται ότι υπάρχουν τουλάχιστο άλλα δυο μέτρα της λίθινης όψης πιο χαμηλά αφού το δάπεδο χρήσης του φρουρίου εντοπίζεται στα 108μ. Η ανασκαφή διεξάγεται με πολύ προσεκτικούς ρυθμούς ώστε να αποφευχθεί η κατάρρευση του μνημείου.

Ιούνιος 2021

